

Profil Efektywności Energetycznej: Polska

Maj 2011

Trendy Efektywności Energetycznej

Podsumowanie

W latach 1996-2009 wskaźnik efektywności energetycznej (ODEX) dla całej gospodarki obniżył się o 41%, w stosunku do 9% dla UE. Roczne tempo poprawy w latach 1996-2003 roku było znacznie wyższe niż w latach kolejnych i wyniosło 6%. Największy postęp odnotowano w przemyśle, a najmniejszy w transporcie. Wysokie tempo poprawy wynikało częściowo z wykorzystania istniejącego potencjału oszczędności energii, opłacalnego po liberalizacji gospodarki i cen energii.

Przemysł

Wskaźnik efektywności energetycznej w przemyśle obniżył się w analizowanym okresie (1995-2009) o 58% w porównaniu z 20% w UE; odzwierciedla to znaczącą poprawę efektywności energetycznej w przemyśle, powyżej średniej UE. Większe tempo postępu zaobserwowano w latach 1996-2000. Tempo poprawy w przemyśle papierniczym przebiegało jednakowo jak średnia dla przemysłu, z wyjątkiem ostatnich kilku lat. W przypadku przemysłu chemicznego i stalowego, skala poprawy przed 2000 r. była niższa i wyniosła odpowiednio 8% i 6% (w porównaniu do średniej wynoszącej prawie 30%). Od tego czasu tempo poprawy w tych branżach było zbliżone do średniej. Generalnie poprawa w zakresie efektywności energetycznej w Polsce była większa niż w UE ze względu na intensywne wdrażanie technologii energooszczędnych.

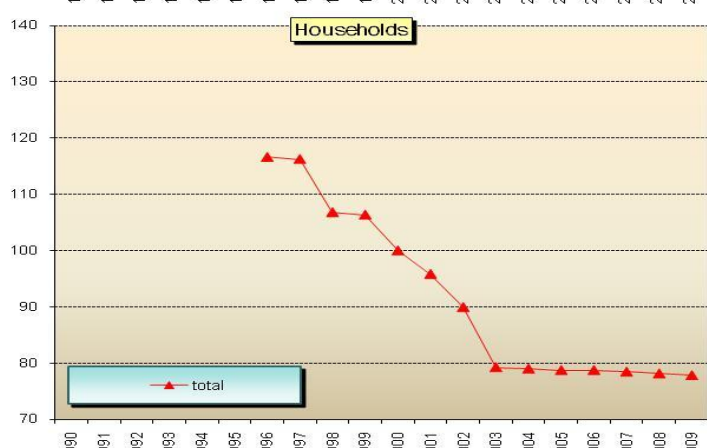
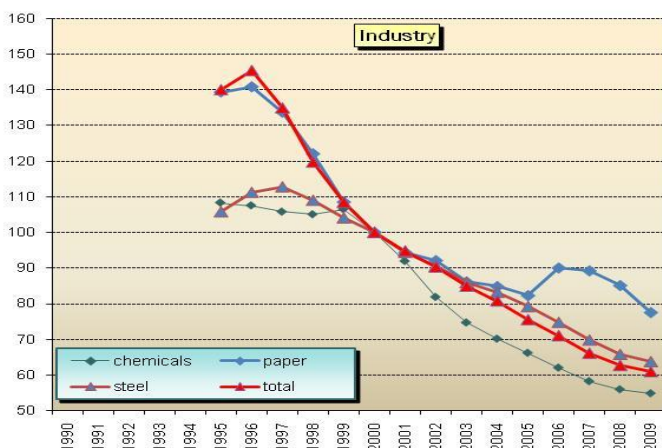
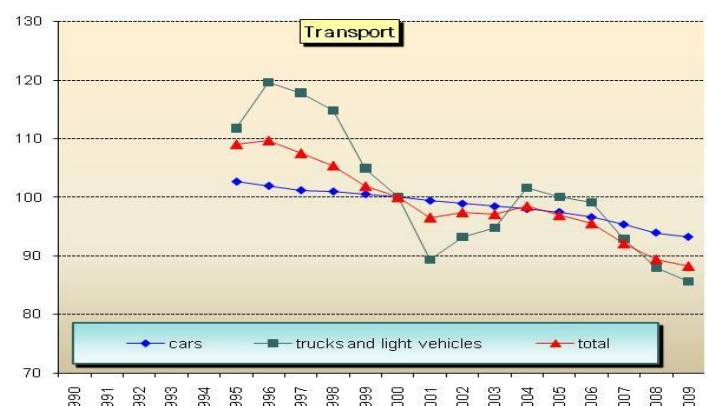
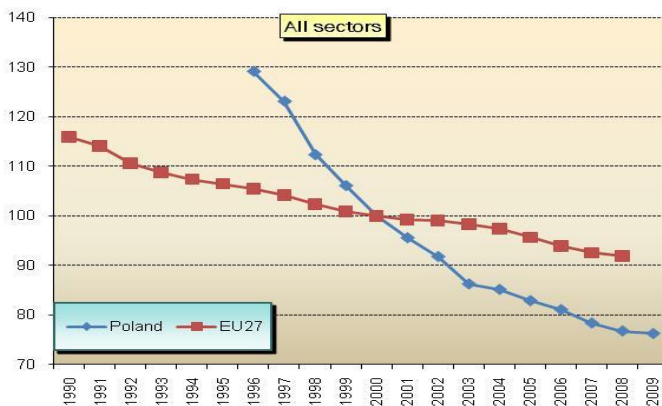
Gospodarstwa domowe

Pomiędzy rokiem 1996 i 2009 wskaźnik efektywności energetycznej w sektorze gospodarstw domowych obniżył się o 33%. Postęp ten można przypisać poprawie efektywności budynków (na to składa się duża liczba nowych domów, które podlegają bardziej rygorystycznym przepisom budowlanym, jak i modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych), zmianie stosowanego paliwa z paliw stałych na ropę i gaz, jak również używaniu bardziej energooszczędnych urządzeń elektrycznych. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze gospodarstw domowych uległa znacznemu spowolnieniu po 2003 roku.

Transport

Wskaźnik ODEX dla transportu wahał się między 1995 i 2009, ze względu na wahania w grupie ciężarówek i samochodów dostawczych. Ogólna poprawa efektywności energetycznej dla samochodów ciężarowych i dostawczych wyniosła 28% i była wyższa niż w przypadku transportu jako całości (20%). Poprawa efektywności w przypadku samochodów osobowych była bardziej regularna i osiągnęła 9%.

Indeks efektywności energetycznej (wartość bazowa 100=2000)*

*Wszystkie wskaźniki obliczone jako trzyletnia średnia ruchoma
Źródło ODYSSEE
Dodatkowe informacje : <http://www.odyssee-indicators.org/>

Środki poprawy efektywności energetycznej

Instytucje i programy

Zgodnie z wymaganiami Dyrektywy 2006/32/WE, Polska przygotowała w 2007 roku Krajowy Plan Działań w zakresie efektywności energetycznej. W wyniku realizacji mechanizmów i środków poprawy efektywności energetycznej gospodarki w nim przedstawionych, Polska ma osiągnąć indykatory cel 9% oszczędności energii w 2016 roku (4,5 Mtoe) oraz 2% w 2010 roku. Efektywność energetyczna stanowi jeden z najważniejszych priorytetów Polityki Energetycznej Polski do roku 2030. W kwietniu 2011 roku przyjęta została Ustawa o efektywności energetycznej (Dz.U. 2011 Nr, 94 poz. 551), która m.in. wprowadza nowe narzędzie poprawy efektywności energetycznej, jakim jest system białych certyfikatów (świadectw dokumentujących uzyskanie oszczędności energii). Wprowadzenia tego instrumentu powinno przynieść oszczędności energii 2÷2,5 Mtoe w 2016 r. Oszczędność energii 0,2 Mtoe uzyskana zostanie w ramach funduszu termomodernizacyjnego. Efektywność energetyczna oraz inwestycje w odnawialne źródła energii wspierane są przez fundusze ochrony środowiska. Oszacowano, że w przypadku instrumentów wsparcia na rzecz poprawy efektywności energetycznej wprowadzonych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oszczędności energii wyniosą ok. 0,7 Mtoe. Misją NFOŚiGW jest wsparcie finansowe inwestycji zarówno w skali krajowej jak regionalnej. Natomiast 16 Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odpowiedzialnych jest za wspieranie inwestycji i przedsięwzięć na szczeblu regionalnym. Zarówno NFOŚiGW oraz WFOŚiGW stanowią samodzielne podmioty, które podejmują niezależnie decyzje w zakresie wsparcia inwestycji, również poprawiających efektywność energetyczną. Inwestycje na rzecz poprawy efektywności energetycznej wspierane są również poprzez dostępne fundusze Unii Europejskiej. W Polsce promowany jest rozwój wysokosprawnej kogeneracji poprzez obowiązek zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, określony w prawie energetycznym i rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 nr 267 poz. 2657), który uznaje się za spełniony, jeżeli udział energii elektrycznej wyprodukowanej w skojarzeniu jest przykładowo w 2012 roku nie jest niższy niż 23,2%.

Przemysł

“Efektywne wykorzystanie energii” to program priorytetowy przygotowany przez NFOŚiGW. Celem programu jest dofinansowanie zadań inwestycyjnych prowadzących do oszczędności energii lub wzrostu efektywności energetycznej w najbardziej energochłonnych przedsiębiorstwach. Całkowity budżet programu, ok. 820 mln PLN, pochodzi z opłat i kar nałożonych na przedsiębiorstwa, które nie spełniają wymagań w odniesieniu do ochrony środowiska. Beneficjentem programu może być każde przedsiębiorstwo, w którym minimalna wielkość przeciętnego zużycia energii w roku poprzednim wynosiła 50 GWh. Dofinansowywany jest audyt energetyczny do wysokości 70% jego kosztów, a niskoprocentowa pożyczka udzielana jest do 70% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia mającego na celu zmniejszenie zużycia energii o co najmniej 7%.

W czerwcu 2010 Agencja Rozwoju Przemysłu udostępniła fundusz pożyczkowy “Energooszczędna pożyczka dla oszczędnych” dla wszelkiego rodzaju przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie zużycia energii. O pożyczkę może się starać każde małe i średnie przedsiębiorstwo. Główne zalety tego programu to: oprocentowanie z niską marżą, długi okres spłaty (do 48 miesięcy), niski wkład własny (min. 10% wnioskowanej kwoty).

Sektor mieszkalnictwa, sektor usług

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z dnia 18 grudnia 2008 r.) określa zasady wspierania projektów termomodernizacyjnych, jak również zawiera ustalenia dotyczące Funduszu Termomodernizacyjnego i zasad jego stosowania. Ustawa określa wsparcie finansowe dla inwestorów (właścicieli budynków i administratorów), w postaci premii w wysokości 20 % wykorzystanej kwoty kredytu zaciągniętego na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego. W 2008 roku postanowienia Dyrektywy 2002/91/WE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków zostały całkowicie zaimplementowane do polskiego prawa.

Wybrane środki poprawy efektywności energetycznej

Sektor	Nazwa instrumentu	od	Oszczędność energii (2016)
Wszystkie	System białych certyfikatów	2013	2,2 Mtoe
Wszystkie	System zielonych certyfikatów	2005	
Sektor wytwarzania	Obowiązek ilościowy zakupu energii elektrycznej z OZE	2005	
Sektor wytwarzania	Promocja wysokosprawnej kogeneracji (CHP);	2005	
Wszystkie	Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)	1989	0.7 Mtoe
Wszystkie	Program Finansowania Rozwoju Energii Zrównoważonej w Polsce – PolSEFF	2011	
Sektor mieszkalnictwa/ Sektor usług	Fundusz Termomodernizacji	1998	~ 200 ktoe/rok
Przemysł	Program Priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Efektywne wykorzystanie energii”.	2011-2015	1000 MWh
Przemysł	Kampanie informacyjne szkoleniowe dla kadry zarządzającej i menadżerów w branży energetycznej, prowadzone przez Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. (KAPE S.A.)	2004	

Źródło: MURE

Więcej informacji: <http://www.isisrome.com/mure/>

